

DIAGNOZA POTRZEB ORAZ POTENCJAŁU KULTUROWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY CZERWIN

Działanie realizowane w ramach projektu pod nazwą: "Nasza biblioteka - przygoda na każdej stronie", realizowanego w cyklu dwuletnim - od 29 marca 2024 roku do 15 listopada 2025 roku. Projekt realizowany jest w ramach Priorytetu 4 Kierunek interwencji 4.1. *Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 w latach 2021-2025* BLISKO (2024-2025).

Czerwin, wrzesień 2024 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
CHARAKTERYSTYKA GMINY CZERWIN.....	4
WIZYTÓWKA BIBLIOTEKI.....	6
O BADANIU	11
ANALIZA ZEBRANEGO MATERIAŁU BADAWCZEGO.....	12
REKOMENDACJE	30

WPROWADZENIE

Diagnoza potrzeb i potencjałów mieszkańców Gminy Czerwin została zrealizowana w ramach projektu "**Nasza biblioteka - przygoda na każdej stronie**" w programie BLISKO (2024 – 2025), dofinansowanego z Budżetu Państwa w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 – Priorytet 4.1.

Kierunek interwencji 4.1. BLISKO – Biblioteka | Lokalność | Inicjatywy | Społeczność | Kooperacja | Oddolność służy:

- rozwijaniu lokalnych **partnerstw**, w których wiodącym podmiotem jest biblioteka jako przestrzeń do spotkań, wspólnej pracy, działalności twórczej, promowania aktywności czytelniczej oraz odpoczynku i integracji społeczności;
- wzmacnianiu **kompetencji pracowników bibliotek**, pozwalających na rozpoznanie potrzeb i potencjału kulturowego członków lokalnych społeczności, a w konsekwencji na efektywną z nimi współpracę i inicjowanie działań kulturalnych wokół bibliotek;
- wymianie doświadczeń z innymi beneficjentami w skali kraju;
- włączeniu nowych środowisk w działalność bibliotek i **aktywizacji społeczności lokalnych**.

Diagnoza potrzeb i potencjału mieszkańców Gminy Czerwin wpisuje się w obszar realizacji ostatniego z wymienionych powyżej celów projektu BLISKO. Diagnozę przygotowali i przeprowadzili pracownicy Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie. Badanie potrzeb lokalnej społeczności jest kluczowe w kontekście tworzenia oferty edukacyjno - kulturalnej oraz planów naszej biblioteki na przyszłość. Planowanie pracy oraz przygotowanie oferty wiąże się z ciągłym wsłuchiowaniem się w głos aktualnych i przyszłych odbiorców, wnikliwą analizą ich potrzeb w oparciu o możliwości i zasoby biblioteki.

CHARAKTERYSTYKA GMINY CZERWIN

Gmina Czerwin to gmina wiejska położona nad malowniczą rzeką Orz, w powiecie ostrołęckim, w północno - wschodniej części województwa mazowieckiego. Gmina ma charakter rolniczy, a użytki rolne stanowią 77 % powierzchni gminy.

Mieszkańcy gminy prowadzą w większości gospodarstwa rolnicze lub rodzinne firmy, punkty usługowe i sklepy. Gminę tworzy 45 sołectw. W 2023 roku gminę Czerwin zamieszkiwało 4 905 mieszkańców z tendencją spadkową. Gmina realizuje działania wynikające z potrzeb mieszkańców i nakierowane na poprawę ich dobrostanu. Zadania te ujęte są w wieloletniej strategii rozwoju gminy. Działania te obejmują rozwój infrastruktury drogowej, wodociągowej, modernizację obiektów, placów gminnych, inwestycje w oświatę, kulturę i rekreację. Gmina realizuje m.in. Program Ochrony Powietrza, Środowiska, Regulamin utrzymania czystości i porządku, Usuwania azbestu, czy opieki nad zabytkami. Przy wsparciu finansowym Województwa Mazowieckiego i Rządowego Funduszu Polski Ład, gmina zbudowała i zmodernizowała wiele odcinków dróg gminnych. Niezwykle ważne dla gminy Czerwin jest bezpieczeństwo wodne. W tym celu ukończony został etap związany z budową i rozbudową Stacji Uzdatniania Wody w Piskach. Z kolei dzięki dofinansowaniu ze środków europejskich, zakończono termomodernizację budynku ZGK w Czerwinie.

WIZYTÓWKA BIBLIOTEKI

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie od 70 lat funkcjonuje w środowisku lokalnym. Posiada status samorządowej instytucji kultury. Biblioteka realizuje swoje zadania w oparciu o budżet Organizatora i pozyskane środki finansowe. Główne zadania biblioteki wynikają z zapisów Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie. Biblioteka jest zobowiązana do gromadzenia, opracowywania, udostępniania materiałów bibliotecznych czytelnikom.

Prowadzi również działalność kulturalną i edukacyjną, służącą popularyzacji książki, promocji czytelnictwa, kultury i sztuki oraz wynikającą z potrzeb mieszkańców. Biblioteka w swoich zasobach posiada literaturę piękną dla dzieci, młodzieży i dorosłych, literaturę popularnonaukową, audiobooki oraz gry planszowe. Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie wraz z Filią w Piskach jest instytucją z trzyosobowym, prężnie działającym zespołem. Obecnie w bibliotece głównej w Czerwinie pracują 2 osoby: dyrektor i bibliotekarz, natomiast w Filii w Piskach 1 osoba: bibliotekarz.

Biblioteka posiada własną stronę internetową www.biblioteka.czerwin.pl, stronę na Facebooku oraz na Instagramie.

W minionych dwóch latach, wyraźnie wzrosły zasięgi mediów społecznościowych biblioteki. Dzięki tym działaniom, można było aktywnie promować działania biblioteki różnymi kanałami.

Dla porównania:

aktywność użytkowników strony internetowej

między 2021 r., a 2022 r.

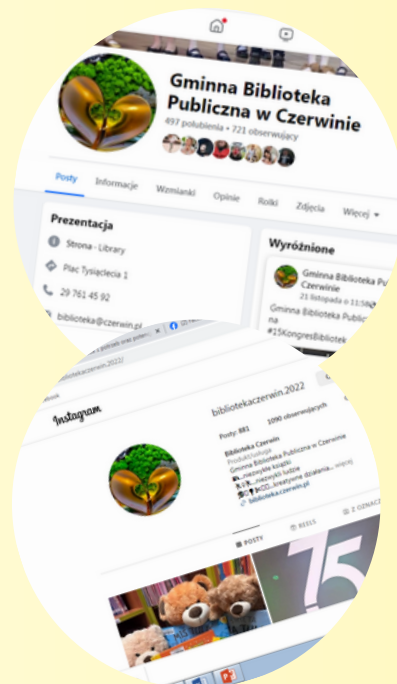
wzrosła dwukrotnie
i wynosiła 2410680

w 2023 r.

wynosiła 25463011

do końca 2023 r.

konto na Instagramie
miało ponad 1030 followersów
i ich liczba rośnie.

W 2023 roku biblioteka w Czerwinie została otwarta w pierwszą i trzecią sobotę każdego miesiąca. Dzięki temu, dyrektor mógł wnioskować o zakup nowości wydawniczych, a w bibliotece organizowane były systematycznie sobotnie kreatywne spotkania z biblioteką. W sumie, zorganizowano 26 warsztatów. Zajęcia te cieszyły się i cieszą ogromnym zainteresowaniem i dzięki nim wzrosło zainteresowanie czytaniem wśród dzieci. W roku 2023 realizowano cykliczną akcję promującą czytelnictwo online „Książka poleca się do czytania” po polsku i z tłumaczeniem na j. angielski. Realizowany był cykliczny konkurs promujący lokalne dziedzictwo kulturowe pod nazwą: Co to za miejsce? Co to za historia? Zorganizowane zostały cztery edycje Konkursu Fotograficznego „KSIĄŻKA W JESIENNEJ ODSŁONIE”. Biblioteka została zgłoszona do programu „Ratownicy Czytelnictwa” na rzecz powszechnego czytania i budowania środowiska liderów upowszechniania czytania. Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie wraz z Filią w Piskach uczestniczyła z powodzeniem w akcji czytelniczej „Mała Książka – Wielki Człowiek”. W czasie 2023 roku, w obu placówkach wydanych zostało 50 wyprawek i 65 dyplomów. Sukcesywnie zaopatrywano bibliotekę w pozycje nagradzane w konkursach na najlepszą książkę dziecięcą. We współpracy z seniorami, rozpoczęliśmy działania w kierunku powstania DKK i spotkań w ramach klubu.

Analiza wypożyczeń pokazuje tendencje zwykłą. Na koniec roku 2023, w GBP w Czerwinie przybyło **88** nowych czytelników, a liczba wypożyczonych książek wzrosła o **1119** egzemplarzy.

Bibliotekarze podnosili swoje kompetencje uczestnicząc w szkoleniach, konferencjach i seminariach - w sumie **621 godzin**. W ramach Programu Towarzystwa oraz V Rundy Programu Rozwoju Bibliotek, bibliotekarki uczyły się przeprowadzania diagnozy w środowisku lokalnym, pracowały nad wizją przyszłej biblioteki, doskonaliły swoje kompetencje indywidualne i zespołowe zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami. Ponadto, brały udział w wizytach studyjnych, podczas których obserwowały pracę innych bibliotek oraz korzystały z różnych form doskonalenia pracy pod kątem potrzeb czytelniczych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie w swojej działalności stawia na współpracę i budowanie kapitału społecznego. Instytucja aktywnie współpracuje z samorządem, instytucjami, jednostkami, lokalnymi organizacjami i placówkami oświatowymi oraz Młodzieżową Radą Gminy Czerwin. Bardzo dobrze układa się współpraca instytucji z Domem Dziennym Senior + w Czerwinie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Młodzieżową Radą Gminy Czerwin, LGD Zaścianek Mazowsza, lokalnymi parafiami, KGW, OSP, policją, czy placówkami oświatowymi. Systematycznie prowadzona jest współpraca z mediami w zakresie promocji wydarzeń przygotowywanych przez bibliotekę.

We współpracy z LGD Zaścianek Mazowsza, zorganizowane zostało spotkanie konsultacyjne w ramach nowej strategii rozwoju obszaru gmin: Czerwin, Długosiodło, Goworowo, Rzekuń i Troszyn. Dyrektor GBP w Czerwinie brał udział w cyklu spotkań zespołu ds. strategii, w tym wymiernych celów planowanych działań. Podczas sześciu spotkań, powstała lokalna strategia rozwoju na lata 2023 - 20227. Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie uczestniczył aktywnie w tworzeniu nowej strategii rozwoju obszaru gminy Czerwin, Długosiodło, Goworowo, Rzekuń i Troszyn. W minionym czasie, dyrektor pełnił społecznie funkcję opiekuna Młodzieżowej Rady Gminy Czerwin.

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie wraz z Filią w Piskach organizowała lub współorganizowała szereg imprez kulturalno-edukacyjnych. Są to wydarzenia cykliczne, które na stałe wpisały w kalendarz wydarzeń bibliotecznych i gminnych: Jarmarki Czerwińskie, Koncert Bożonarodzeniowy oraz koncert „Sacrum et musica”, Jarmark Bożonarodzeniowy, Jarmark Wielkanocny, "Spotkanie z gwiazdami sportu", Planetobus CNK - piętnaście pokazów, dwa seanse „Kina pod chmurką”, dwa wydarzenia plenerowe "Żochy żegnają wakacje" oraz "Z Jankowiankami zadbaj o zdrowie".

Zorganizowała Narodowe Czytanie, Tydzień Bibliotek, Noc Bibliotek, Ferie i Wakacje w bibliotece, wystawę i wernisaż fotografii, profesjonalny spektakl teatralny „Doktor Miłość” w wykonaniu aktorów scen polskich, dwa spotkania autorskie, dziewięć koncertów wyjazdowych do Filharmonii Łomżyńskiej, Akcję Żonkilową połączoną z konkursem wiedzy o Powstaniu w Getcie Warszawskim oraz koncertem śpiewaczki i opowiadaczki, dwa Finały Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Pełen atrakcji Dzień Sportu i Zabawy z Fundacją Cemex oraz Dzień Dziecka w Piskach, dwanaście konkursów stacjonarnych, dziewięć wycieczek wyjazdowych dla dzieci i młodzieży, sto dwadzieścia jeden wycieczek do biblioteki, dwanaście spotkań głośnego czytania, sześćdziesiąt trzy warsztaty kreatywne. W 2023 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie współpracowała z Domem Dziennym Senior + w Czerwinie oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czerwinie. W ramach tej współpracy, osoby z niepełnosprawnością oraz seniorzy byli zapraszani na wyjazdy do Filharmonii Łomżyńskiej. Biblioteka zainicjowała cykl darmowych koncertów wyjazdowych pod nazwą „Autobus kulturalny”. Koncerty te odbywały się w ramach projektu „Kultura dostępna” realizowanego przez Filharmonię Kameralną im. Witolda Lutosławskiego w Łomży. Gminna Biblioteka w ramach współpracy z Fundacją Cemex oraz Młodzieżową Radą Gminy Czerwin, biblioteka zorganizowała dwa duże wydarzenia dla dzieci: piknik z okazji Dnia Dziecka dla uczniów Szkoły Podstawowej w Piskach, Dzień Sportu i Zabawy dla przedszkolaków z Przedszkola Samorządowego w Czerwinie oraz dzień Rodziny na sportowo z występem profesjonalnego teatru Katarynka. Biblioteka w Czerwinie w ramach współpracy z Domem Dziennym Senior + w Czerwinie realizowała projekt "Śpiewać każdy może, więc śpiewaj seniorze" w ramach programu Fundacji BGK „Generacja 6.0” V edycja. W ramach projektu, seniorzy zrealizowali: 25 godzin spotkań grupy projektowej, wspólnie zaplanowali działania i wydatki, nabór, spotkanie organizacyjne, promocję projektu i dokumentowanie projektu, zakupili tkaninę i zaprojektowali swoje nowe stroje, przygotowali i wykonali koncert pieśni i ewaluację zadania.

W ramach projektu seniorzy uczestniczyli ponadto w cyklu 10 h zajęć z IT – umiejętności w zakresie nowoczesnych technologii, wyjeździe do filharmonii celu inspiracji i integracji, cyklu 20 h warsztatów muzycznych z instruktorem śpiewu i akompaniатorem, cyklu 10 h zajęć biblioterapii z bibliotekarzem, cyklu 20 h zajęć fizjoterapeutycznych. Ponadto, Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie organizując wydarzenia kulturalne w gminie Czerwin, uwzględniała potrzeby osób wykluczonych i z niepełnosprawnością.

Organizując wydarzenia instytucja brała pod uwagę dostępność. Wydarzenia były organizowane w budynkach, pomieszczeniach i przestrzeniach dostępnych dla wszystkich mieszkańców gminy Czerwin. Informacje o wydarzeniach kierowane były do odbiorców droga tradycyjną: poprzez ogłoszenia, plakaty, ogłoszenia w kościele, informacje ustną oraz przez media. Stronę internetową biblioteki, Facebook i Instagram. Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie wraz z Filią Biblioteczną w Piskach tylko w roku 2023, zorganizowała w sumie 355 (w tym 100 wirtualnie) różnych form działalności, w których łącznie wzięło udział 20 461 uczestników.

O BADANIU

Diagnoza lokalna potrzeb kulturalnych i czytelniczych mieszkańców gminy Czerwin była prowadzona w okresie od maja do września 2024 roku. Zespół pracowników Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie oraz filii bibliotecznej w Piskach, wykorzystał do tego celu m.in. trzy ankiety papierowe, arkusz osoby i mapy empatii. Czytelnicy i użytkownicy biblioteki proszeni byli także o wrzucanie propozycji zmian do „stoika życzeń” oraz do udzielania odpowiedzi na zadane im pytanie: „Co byś zrobił/a, gdybyś na jeden dzień został/a dyrektorem biblioteki?”. Pracownicy biblioteki służyli wyjaśnieniami oraz pomocą podczas prowadzonych badań.

Badania ankietowe i wywiady prowadzono podczas plenerowych wydarzeń gminnych, takich jak: Jarmarki Czerwińskie, Dzień Dziecka oraz podczas konferencji inauguracyjnej projektu. W trakcie badań prowadziliśmy rozmowy z mieszkańcami gminy Czerwin i osobami

przyjezdnymi: uczestnikami wydarzeń, osobami w różnym wieku, kołami gospodyń wiejskich, radnymi Młodzieżowej Rady Gminy Czerwin, sołtysami, rodzicami, korzystającymi z oferty biblioteki

i osobami, które nigdy z niej nie korzystały. Zapytaliśmy partnerów projektu oraz uczestników konferencji rozpoczynającej projekt o ich oczekiwania. Rozmowy i badania służyły odpowiedzi na pytania: Jakie są potrzeby kulturalne i potencjał mieszkańców gminy Czerwin? Z jakiej oferty korzystają i czy ją znają? Czego potrzebują i oczekują? Co można zmienić, aby lepiej zaspokajać potrzeby mieszkańców gminy?

W raporcie diagnozy zamieściliśmy krótką charakterystykę gminy Czerwin z danymi na temat demografii, zachodzących w gminie zmian i zjawisk społecznych oraz jej walorów.

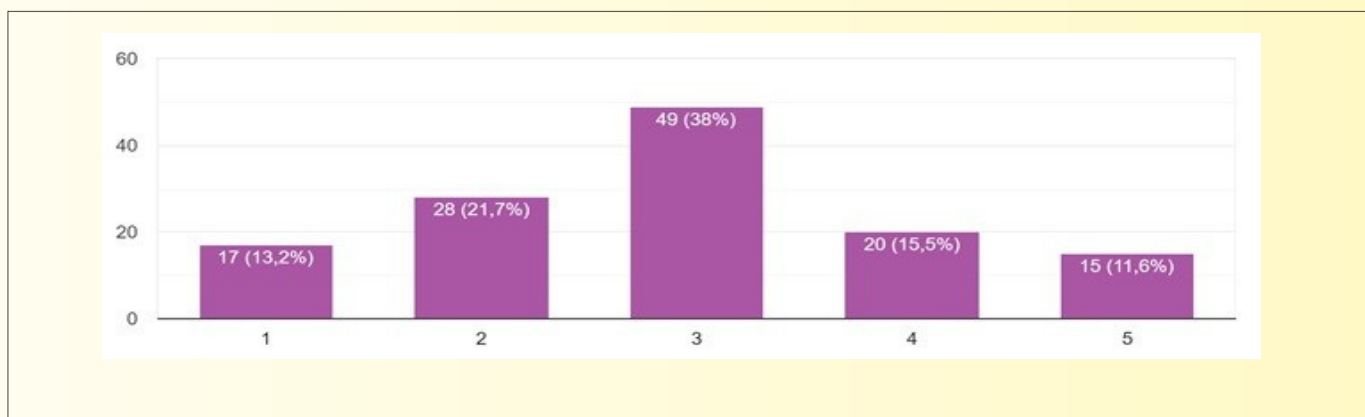
W kolejnej części zaprezentowaliśmy wizytówkę Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie wraz z opisem oferty i prowadzonych działań kulturalno - edukacyjnych. Kolejny rozdział dotyczy przebadanej grupy i formy badań, za pomocą jakich narzędzi przeprowadzona była diagnoza. Raport kończy przedstawienie wniosków na podstawie zebranego materiału i rekomendacji, wynikających z propozycji potrzeb mieszkańców.

ANALIZA ZEBRANEGO MATERIAŁU BADAWCZEGO

I. **Ankieta** papierowa I Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie przeprowadziła na podstawie ankiety badanie potrzeb oraz potencjału kulturowego mieszkańców. Przeprowadzono ją wśród 138 mieszkańców gminy Czerwin. Ankieta przeprowadzona przez pracowników Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie pozwoliła bliżej poznać potrzeby teraźniejszych oraz przyszłych czytelników, aby móc dostosować ofertę placówki do ich potrzeb. Pierwsze pytanie było kluczowe, ponieważ dotyczyło czasu wolnego, który pozwoliłby na korzystanie z oferty kulturalnej oferowanej przez bibliotekę.

1 Jak ogólnie określił(a)byś, ile czasu wolnego masz na obecnym etapie życia?

Chodzi o subiektywną ocenę, zaznacz ją na skali, gdzie 1 to bardzo mało wolnego czasu, a 5 to bardzo dużo wolnego czasu.

Rys. nr 1. Oprac. własne

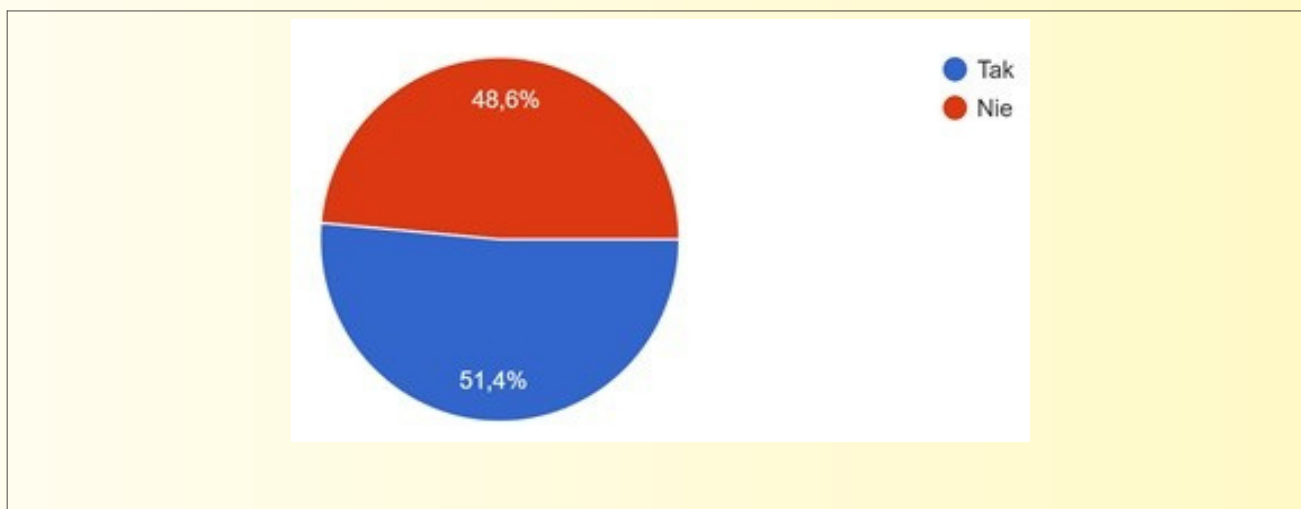
Jak wskazuje ankieta bardzo mało wolnego czasu ma aż 34,9% respondowanych, co pokazuje, że są to osoby, którym mimo deklarowanej chęci, trudno będzie znaleźć Dodatkowy czas na ofertę kulturalną biblioteki. 38% to ankietowani, którzy czasu wolnego mają więcej. Natomiast 27% pytanym osób stwierdziło, że czasu wolnego mają bardzo dużo.

2. Jak często zdarza ci się uczestniczyć w wydarzeniach i zajęciach kulturalnych poza domem?

Chodzi o subiektywną ocenę, zaznacz ją na skali, gdzie 1 to bardzo mało wolnego czasu, a 5 to bardzo dużo wolnego czasu.

11,5% ankietowanych to osoby, którym zdarza się wziąć udział w wydarzeniach i zajęciach kulturalnych raz w roku lub rzadziej. Aż 42% badanych osób odpowiedziało, że kilka razy w roku korzysta z wydarzeń kulturalnych. Bardzo zadowolające jest to, iż 23,2% respondentów uczestniczy w zajęciach kulturalnych raz w miesiącu, a 14,5%, 2-3 razy w miesiącu. Pozostałe 8,7%, to osoby biorące udział w wydarzeniach i zajęciach kulturalnych raz w tygodniu lub częściej (12 osób na 138).

3. Czy uczestniczyłeś/aś w zajęciach/warsztatach/spotkaniach organizowanych przez GBP w Czerwinie w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

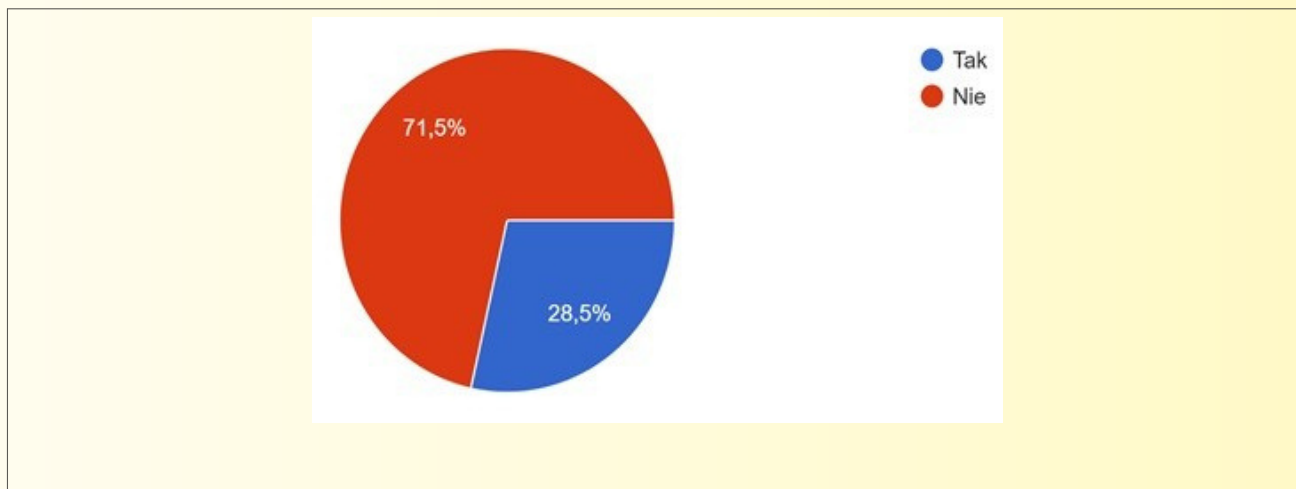

Rys. nr 3. Oprac. własne

48,6% ankietowanych nie uczestniczyło w zajęciach, warsztatach i spotkaniach organizowanych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Czerwinie w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Ponad połowa respondentów, a dokładnie 51,4%, co jest zadowolającym wynikiem, we wspomnianych wcześniej wydarzeniach brała udział.

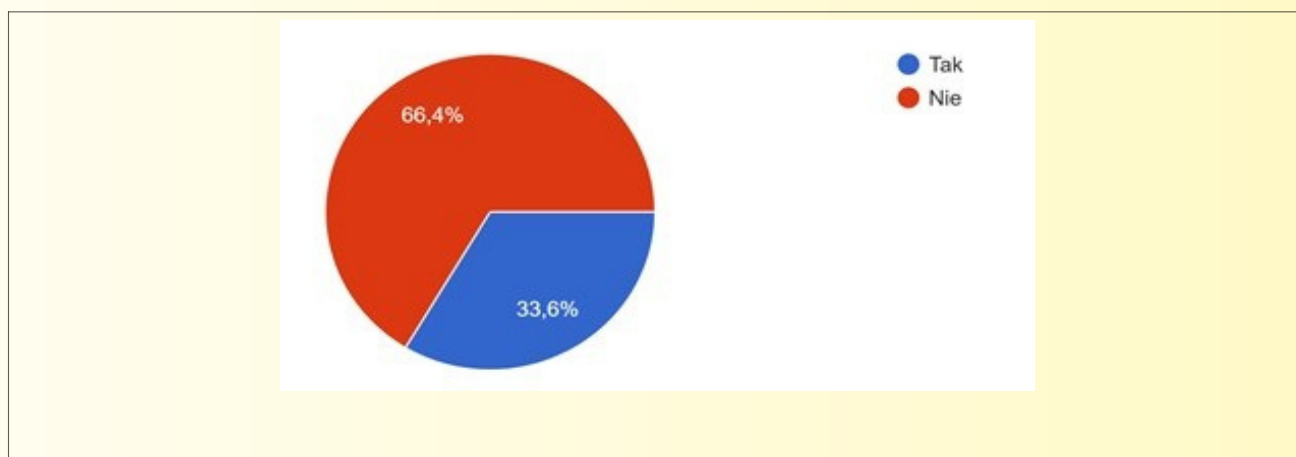
4. Czy uczestniczyłeś/aś w zajęciach/warsztatach/spotkaniach organizowanych przez Filię Biblioteczną w Piskach w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Rys. nr 4. Oprac. własne

Mało zadowalający jest fakt, że aż 71,5% respondentów nie brało udziału w zajęciach, warsztatach i spotkaniach organizowanych przez Filię Biblioteczną w Piskach w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Pozostałe 28,5% badanych osób uczestniczyło w takich wydarzeniach.

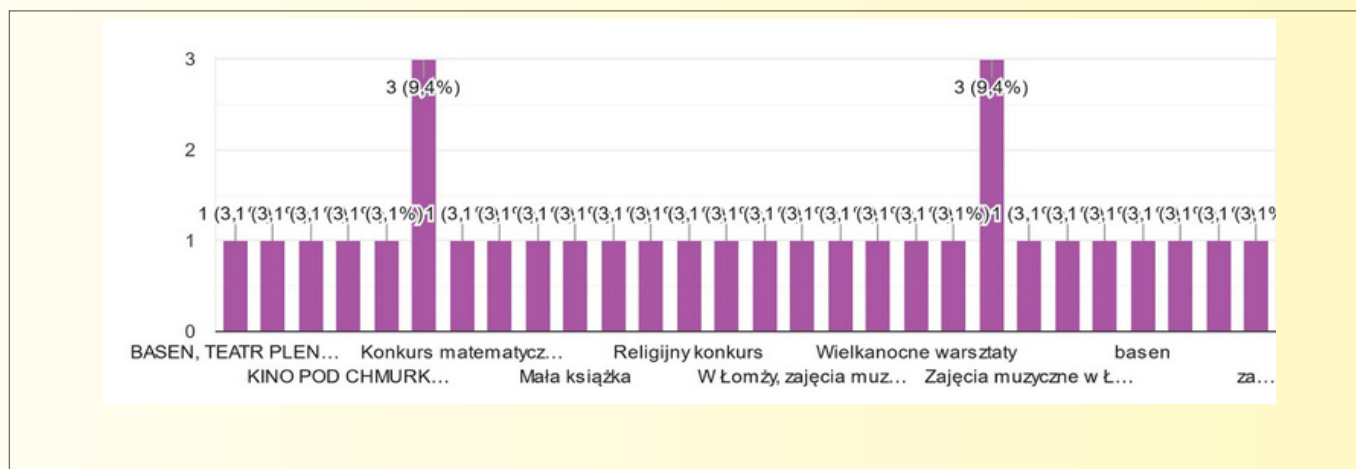
5. Czy uczestniczyłeś/aś w zajęciach prowadzonych poza gminą Czerwin w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Rys. nr 5. Oprac. własne

66,4% ankietowanych nie uczestniczyło w zajęciach prowadzonych poza gminą Czerwin w ciągu ostatnich 12 miesięcy, pozostałe 33,6% brało udziału w zajęciach organizowanych poza gminą Czerwin.

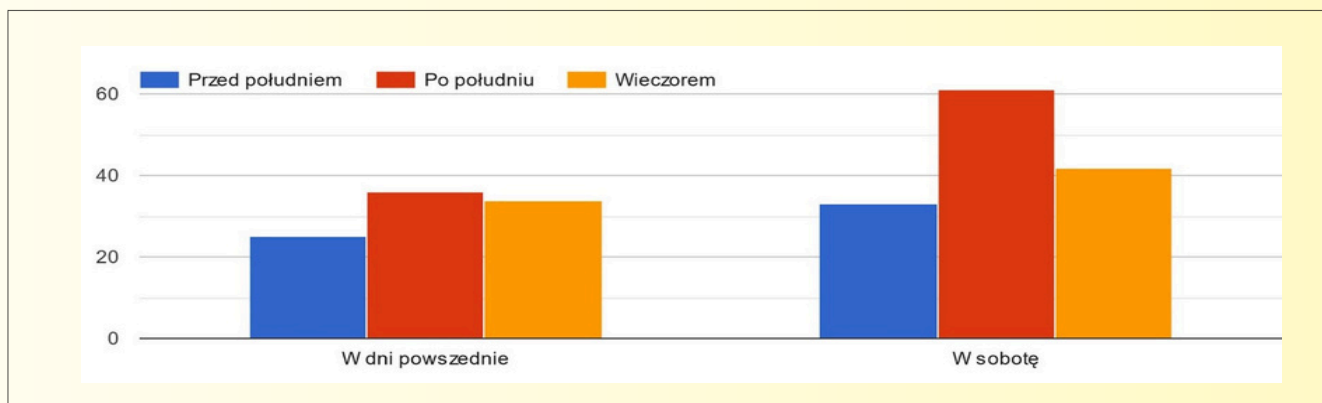
6. Jeśli na poprzednie pytanie odpowiedziałeś/aś TAK, napisz, w jakich zajęciach uczestniczyłeś/aś:

Rys. nr 6. Oprac. własne

28% ankietowanych brało udział w zajęciach muzycznych, a 12,5% w zajęciach typu Kino pod chmurką. 9,3% osób uczęszcza na basen. Pozostali ankietowani wymienili zajęcia typu: dożynki, spotkanie z olimpijczykami, konkurs matematyczny, jasełka, konkurs religijny, Mała książka, nauka śpiewu, konkursy, warsztaty, Czytanie na dywanie, Tydzień bibliotek, warsztaty wielkanocne, piłka nożna, biblioterapia, sobotnie twórcze spotkania. Niespełna 3,1% badanych nie pamięta w jakich zajęciach uczestniczyli. Odpowiedzi na to pytanie pokazują, iż przekrój zajęć w jakich brali ankietowani jest bardzo szeroki, jednak większość wydarzeń w których uczestniczyli dotyczy zajęć organizowanych na terenie gminy - niezrozumienie pytania. Pozytywne jest to, że wydarzenia, które wskazali respondenci realizowane są przez bibliotekę.

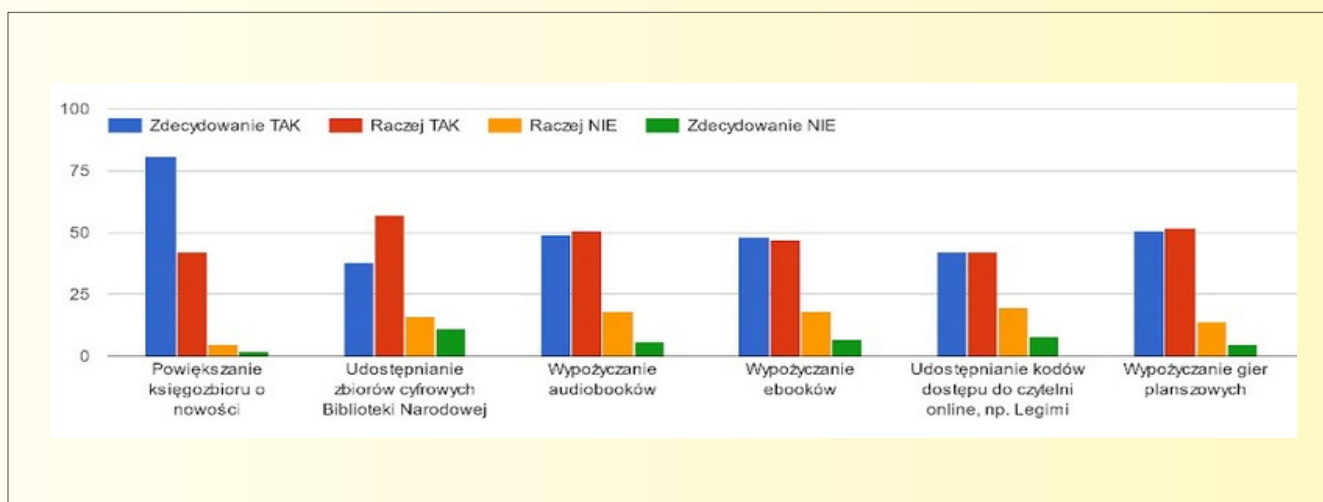
7. Kiedy zazwyczaj masz czas na uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych poza domem?

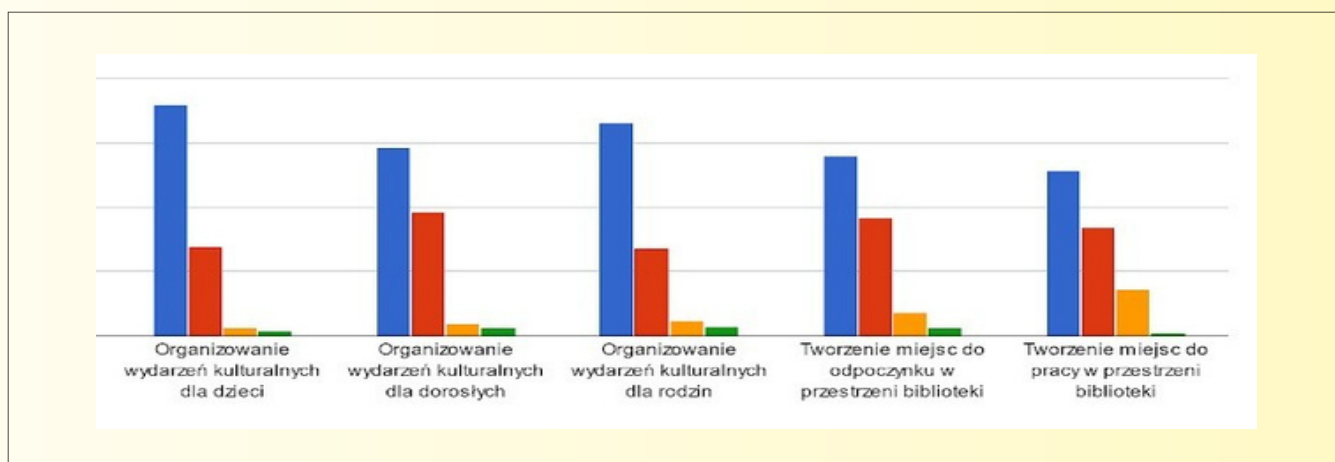
Rys. nr 7. Oprac. własne

Powyższy wykres pokazuje, że respondenci mają zazwyczaj czas na uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych poza domem zdecydowanie w sobotę, po południu i wieczorem. Przed południem, zarówno w dni powszednie, jak i w sobotę przed południem tego czasu mają mniej i wykorzystują go na inne zajęcia. Jeżeli chodzi o czas na uczestnictwo w wydarzeniach w dni powszednie, po południu i wieczorem, ankietowani mają go niewiele więcej niż przed południem. Spędzają go prawdopodobnie wykonując codzienne obowiązki domowe.

8. Co jest ważne według Ciebie, w działaniach lokalnej biblioteki?
Oceniając, kieruj się tym, z czego Ty chętnie byś korzystał(a)?

Rys. nr 8a. Oprac. własne

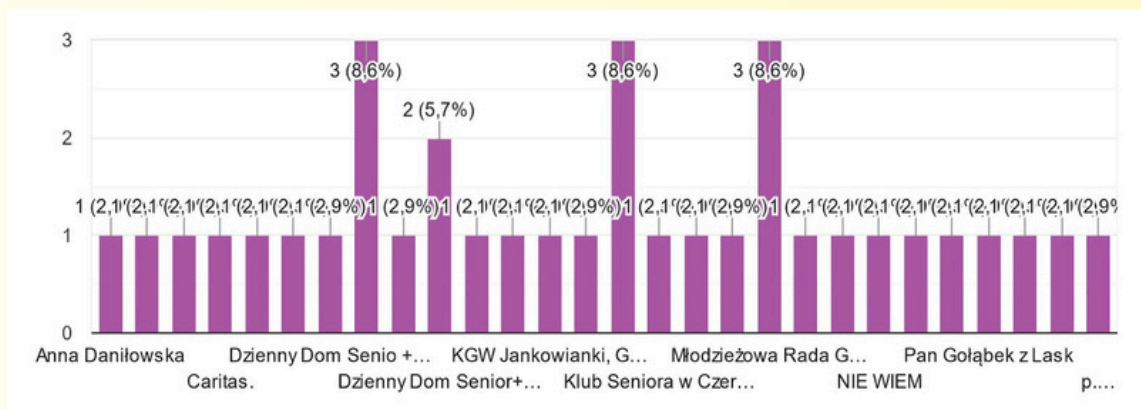

Rys. nr 8b. Oprac. własne

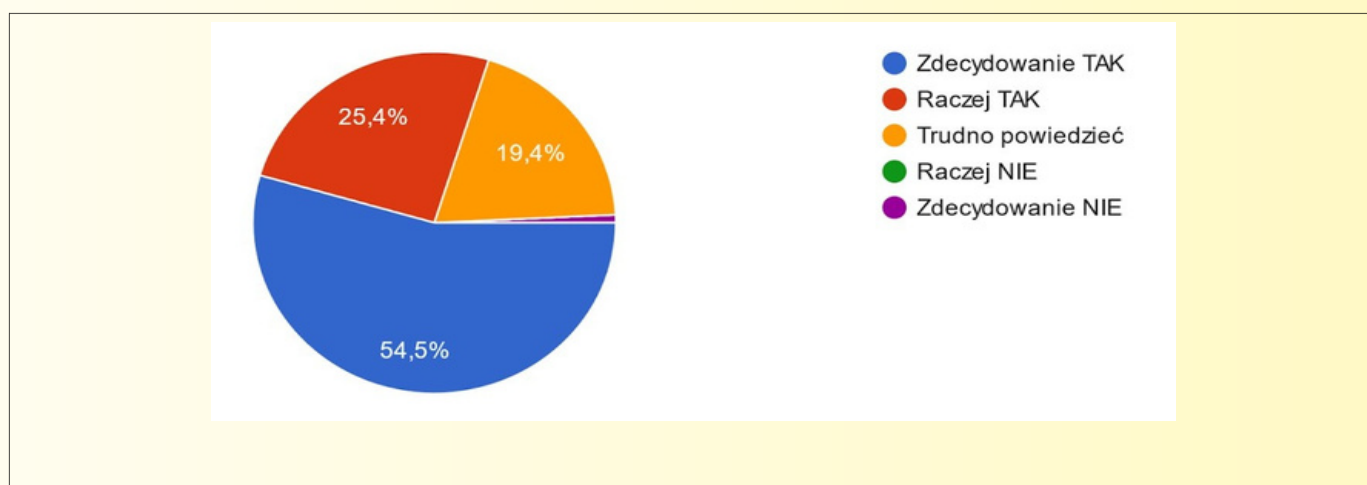
10. Jakie znasz twórcze osoby lub grupy działające w naszej miejscowości i najbliższej okolicy?

Rys. nr 10. Oprac. własne

Kolejne pytanie otwarte – bez narzuconych odpowiedzi. Okazuje się, że w naszej miejscowości oraz najbliższej okolicy dla ankietowanych najbardziej twórczą grupą jest Dzienny Dom Senior + w Czerwinie - 22,3% głosów oraz Młodzieżowa Rada Gminy Czerwin – 20,3%. Respondenci w następnej kolejności podawali indywidualne osoby: Katarzyna Kossakowska – Dyrektor GBP Czerwin, uzyskała wśród odpowiedzi respondentów 11,5%. Bukowski Wojciech, Caritas i biblioteka uzyskali po 4,2% głosów. Pozostałe osoby i grupy, m.in.: Duszak Bogumił, Tokarzewski Grzegorz, Gołąbek Zbigniew, czy KGW Jankowianki, uzyskali po 2,1% głosów wśród osób ankietowanych.

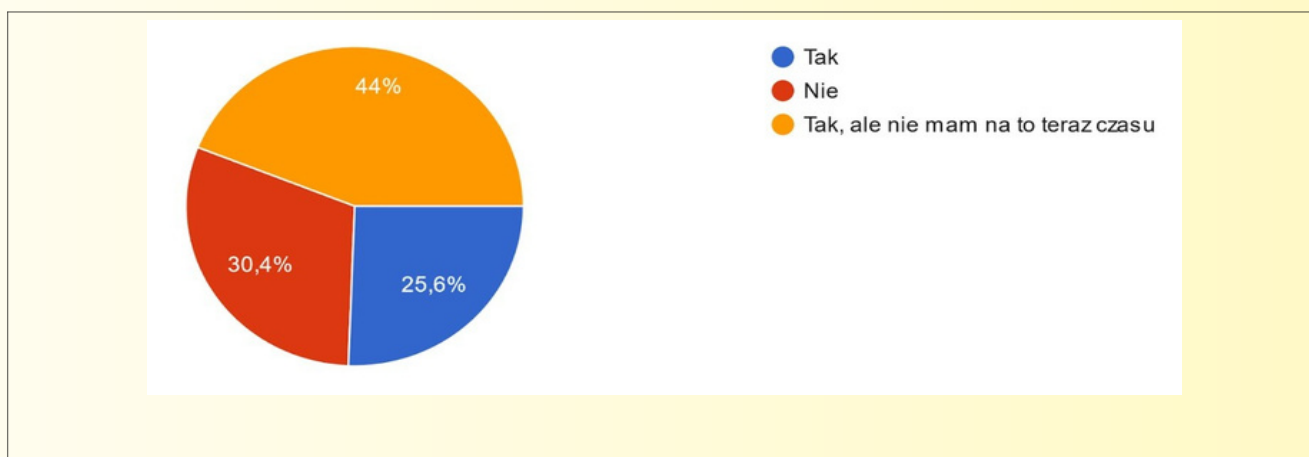
11. Czy uważasz, że Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie powinna zyskać własny budynek?

Rys. nr 11. Oprac. własne

54,5% ankietowanych odpowiedziało, że Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie zdecydowanie powinna zyskać własny budynek, natomiast 25,4% odpowiedziało, że raczej tak. 19,4% respondentów odpowiedziało, że trudno odpowiedzieć, a tylko 0,7% jest zdecydowanie przeciwna.

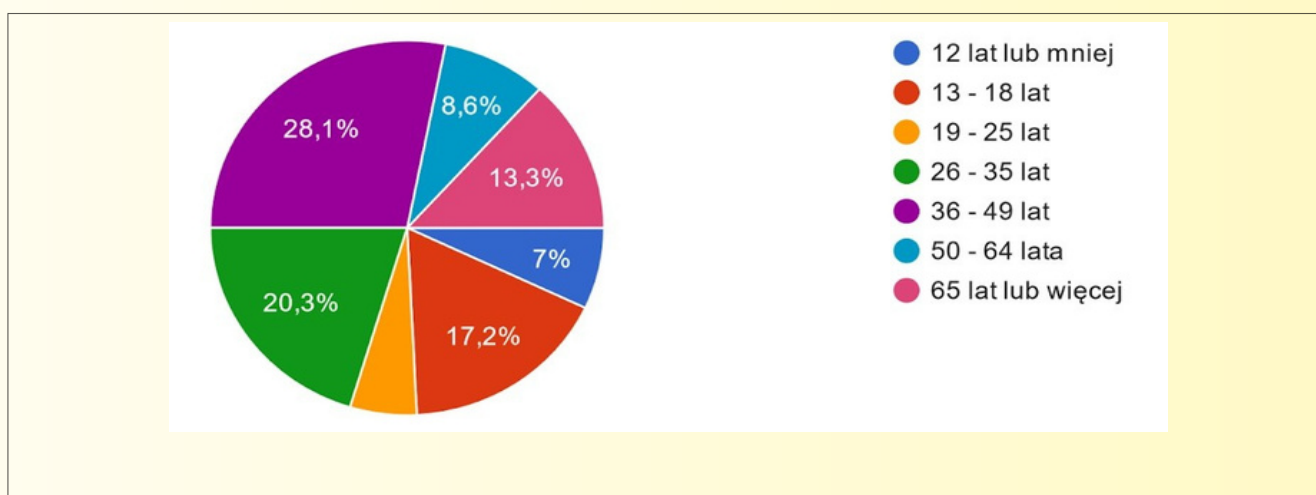
12. Czy chciał(a)byś zaangażować się w działania Gminnej Biblioteki Publicznej jako wolontariusz/ka?

Rys. nr 12. Oprac. własne

Dokładnie 25,6% osób biorących udział w ankiecie chciałoby zaangażować się w działania Gminnej Biblioteki Publicznej. Aż 44% ankietowanych jest chętnych, jednak na chwilę obecną nie mają na to czasu. 30,4% ankietowanych opowiedziało się na nie w tej kwestii.

13. Ile masz lat?

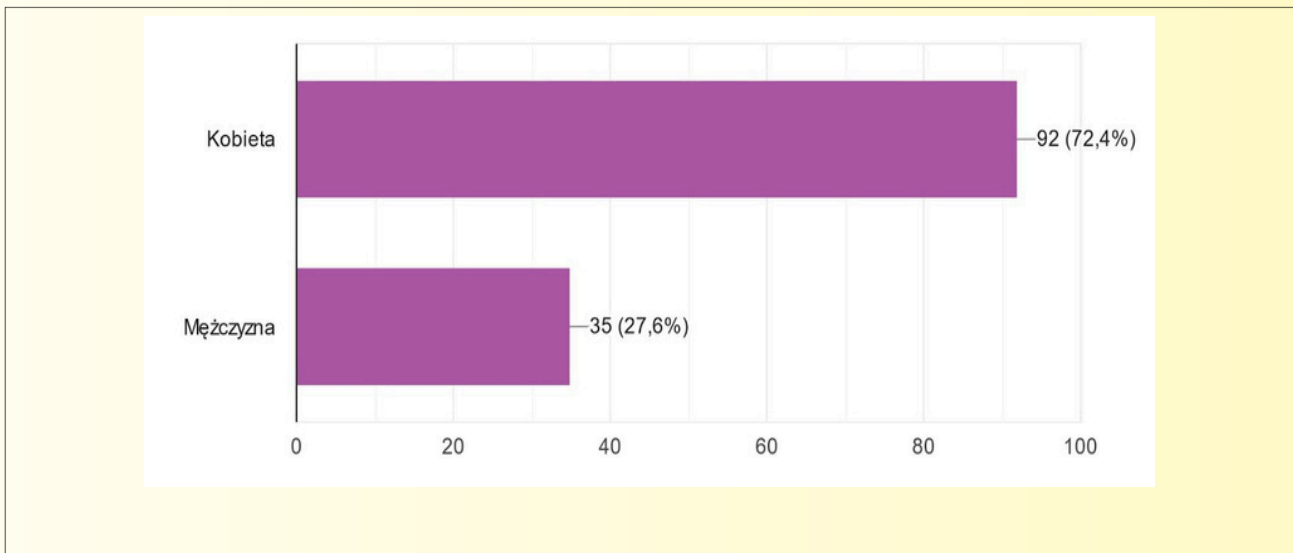

Rys. nr 13. Oprac. własne

Jak wskazuje ankieta 24,2% respondentów to dzieci i młodzież, respondenci w wieku do 12 lat to 7% badanych, a w wieku 13-18 lat - 17,2%. Zdecydowaną liczbą osób biorących udział w badaniu stanowiły osoby dorosłe - aż 62,5% w tym wieku, 19-25 lat – 5,5%, 26-35 lat – 20,3%, 36-49 lat – 28,1% oraz w wieku 50-64 lata – 8,6%. 13,3% ankietowanych to osoby powyżej 65 roku życia.

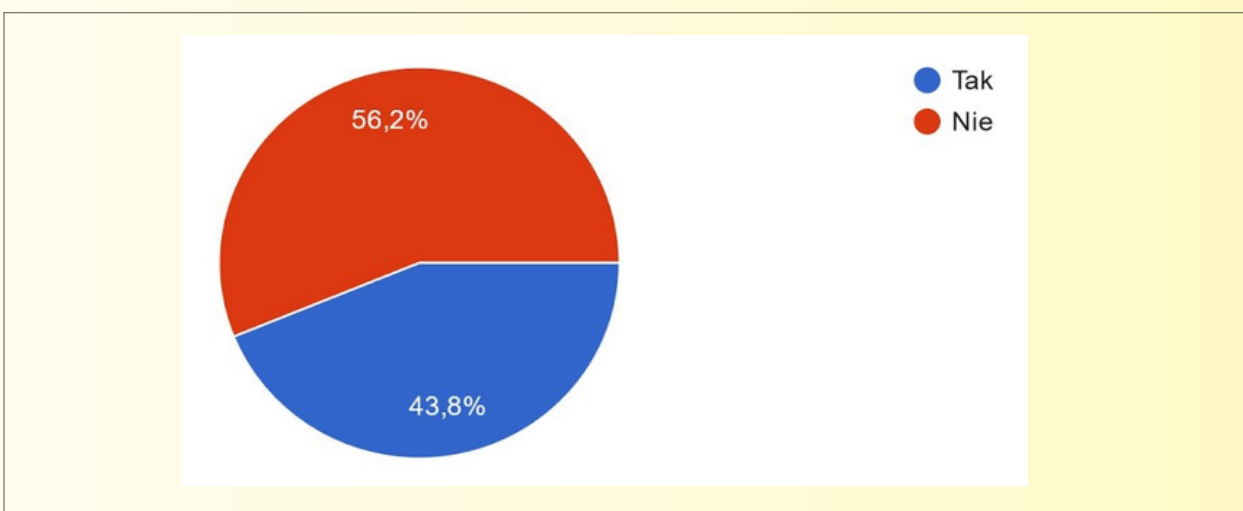
14. Płeć:

Rys. nr 14. Oprac. własne

Zdecydowaną większość osób biorących udział w ankiecie, bo aż 72,4% stanowiły kobiety, natomiast mężczyźni 27,6%.

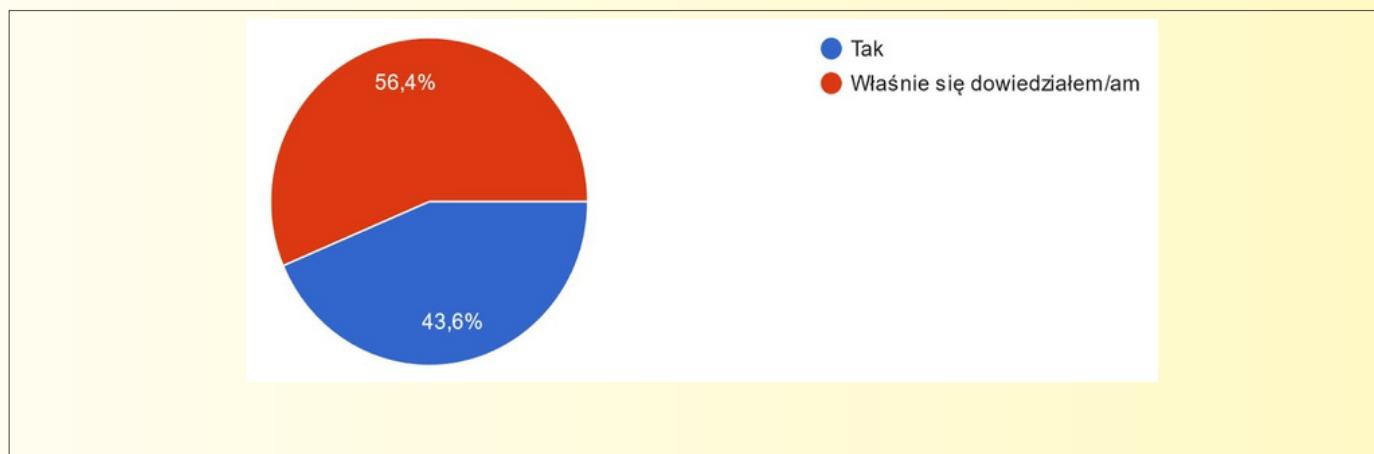
15. Czy jesteś rodzicem dziecka/dzieci poniżej 12 roku życia?

Rys. nr 15. Oprac. własne

Ponad połowa ankietowanych, czyli 56,2% są rodzicami dzieci poniżej 12 roku życia, natomiast 43,8% nie, co wskazuje, że w tej liczbie prawdopodobnie mieszczą się dzieci, młodzież oraz osoby powyżej 65 roku życia.

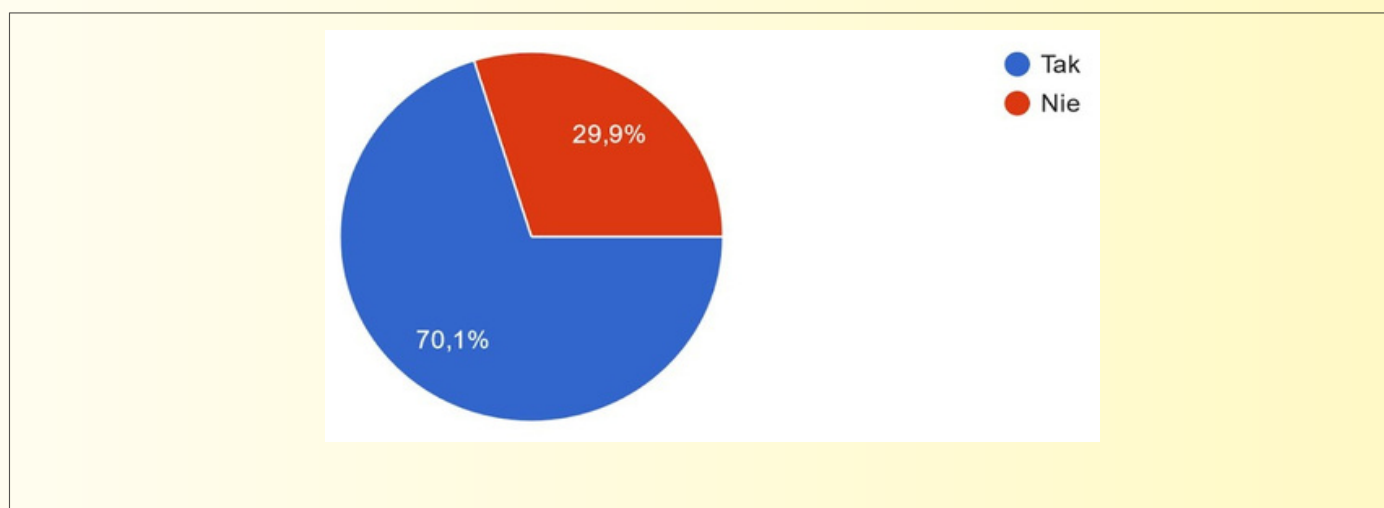
16. Czy wiesz, że możesz wypożyczać książki z GBP w Czerwinie w każdą pierwszą oraz третią sobotę miesiąca?

Rys. nr 16. Oprac. własne

O fakcie, iż można wypożyczać książki z Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie w każdą 1. i 3. sobotę miesiąca ponad połowa ankietowanych – 56,4% dowiedziało się podczas wypełniania ankiety. Natomiast pozostali ankietowani, czyli 43,6% posiadali już taką wiedzę.

17. Czy wiesz, że Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie ma nowy profil na Facebooku?

Rys. nr 17. Oprac. własne

Bardzo zadowalający jest fakt, iż 70,1% ankietowanych posiada wiedzę o tym, że Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie ma nowy profil na Facebooku, 29,9% osób badanych takiej informacji nie posiadało.

Wnioski

Większość badanych to osoby dorosłe, a w tym głównie kobiety. Udział osób dorosłych w badaniu oznacza, że są oni bardziej świadomi swoich potrzeb. Ponad połowa to rodzice dzieci do 12 roku życia, czyli osoby zainteresowane ofertą kulturalną odpowiadającą tej grupie wiekowej. Respondenci mają mało wolnego czasu w tygodniu. Czas wolny według respondentów przypada zdecydowanie na sobotę po południu i wieczór. Z ankiety wynika, że mieszkańcy uczestniczyli w wydarzeniach kulturalnych na terenie gminy, a ponad połowa ankietowanych uczestniczyła w zajęciach, warsztatach i spotkaniach organizowanych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Czerwinie w ciągu ostatnich 12 miesięcy. W tym samym przedziale czasowym, aż 71,5% respondentów nie brało udziału w zajęciach, warsztatach i spotkaniach w Filii Bibliotecznej w Piskach. Na pytanie o lokalnych liderów, respondenci jako najbardziej twórcze grupy lub osoby wskazali: Dzienny Dom Senior + w Czerwinie, Młodzieżową Radę Gminy Czerwin, Katarzynę Kossakowską, dyrektora GBP Czerwin, Bukowskiego Wojciecha, Caritas i bibliotekę. Na pytanie o oczekiwane działania biblioteki respondenci wskazali: powiększanie księgozbioru o nowości, organizowanie wydarzeń kulturalnych dla dzieci, dorosłych i rodzin, tworzenie miejsc do odpoczynku oraz do pracy w przestrzeni biblioteki. W kontekście potrzeb wskazywali, że w lokalnej ofercie kulturalno - edukacyjnej brakuje kina i seansów filmowych, spotkań autorskich i kółek czytelniczych. Chętnie skorzystaliby także z zajęć piłki nożnej, spektakli teatralnych, zajęć sportowych, różnych wycieczek, zajęć tanecznych, fitness, sztuk walki, gry w szachy, warsztatów dla dorosłych, zajęć z rysunku, fotografii i przyrodniczych. Część z wymienionych zajęć jest już w ofercie biblioteki, jednak jest to wskazówka, co mogłoby się znaleźć w przyszłości w ofercie instytucji kultury w gminie Czerwin. Budujący jest fakt, że prawie 80% ankietowanych dostrzegło potrzebę posiadania przez bibliotekę nowej przestrzeni do realizacji działań edukacyjno - kulturalnych. Ponadto, co napawa prawdziwym optymizmem, znaczna część ankietowanych zainteresowana jest wsparciem Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie podczas organizacji przeróżnych działań w formie wolontariatu. Zdecydowana większość ankietowanych posiada także wiedzę o nowym profilu Gminnej Biblioteki Publicznej na Facebooku, a także o tym, że biblioteka jest otwarta dla czytelników w każdą 1. i 3. sobotę miesiąca.

II. Ankieta II

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie przeprowadziła dodatkowo ankietę podczas konferencji inauguracyjnej „Nasza biblioteka – przygoda na każdej stronie” w ramach programu BLISKO. Przeprowadzono ją wśród 29 uczestników konferencji. Przybliżyła ona pracownikom Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie jakie są oczekiwania mieszkańców gminy. Jak projekt wpłynie na otoczenie, oraz jakiej pomocy może biblioteka doświadczyć nie tylko od partnerów, ale także uczestników i wszystkich osób zainteresowanych wsparciem biblioteki.

1. Jakie ma Pan/Pani oczekiwania wobec projektu?

Pytanie otwarte, w którym ankietowani mieli za zadanie wskazać jakie mają oczekiwania wobec projektu pokazało, że najważniejsze ich zdaniem jest, aby zaangażować lokalną społeczność w działania, scalić ją, pokonać barierę międzypokoleniową, co przyczyni się do rozwoju potencjału kulturowego mieszkańców gminy. Dzięki projektowi respondenci poszerzą swoją wiedzę i poznają nowych ludzi. Chętnie wezmą czynny udział w organizowaniu wydarzeń kulturalnych w ramach projektu i nie tylko, co dodatkowo przyczyni się do wzrostu zainteresowania ofertą biblioteki. Według ankietowanych dzięki projektowi biblioteka będzie miała możliwość podjąć współpracę z innymi bibliotekami oraz różnego typu organizacjami, co na pewno, przyczyni się do wzrostu zaangażowania w życie biblioteki także lokalnych twórców, czy lokalnej społeczności.

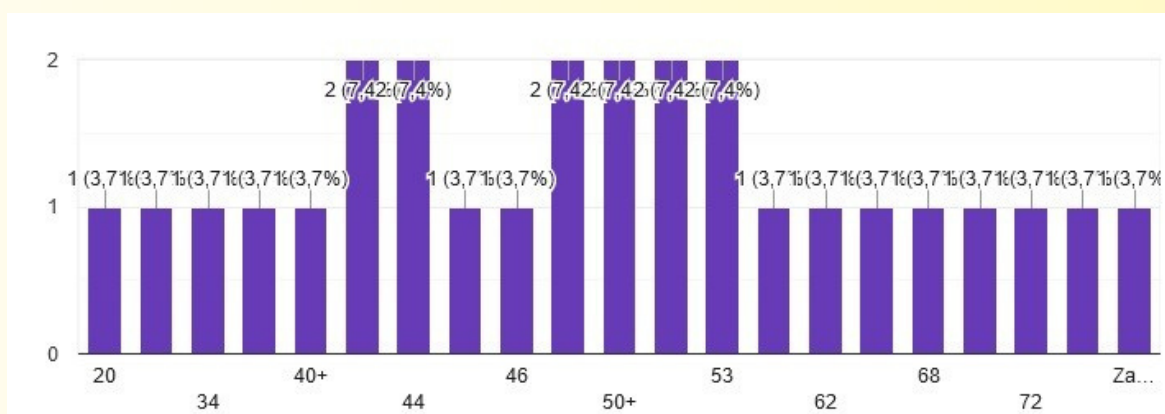
2. Jaki wpływ na otoczenie lokalne może mieć projekt?

Kolejne pytanie otwarte dotyczące tego, jaki wpływ może mieć projekt na otoczenie lokalne zdecydowanie pokazało, że najważniejsza jest integracja społeczeństwa, zaciśnięcie więzi między partnerami i uczestnikami projektu. Zdaniem respondentów projekt wpłynie na wzrost aktywności i partycypacji społeczności lokalnej także na rozwój kultury w naszej gminie, poprzez organizowanie różnego rodzaju wydarzeń, np. warsztatów, spotkań autorskich, a bibliotekę ukaże jako miejsce przyjazne dla czytelników i mieszkańców gminy

3. Jak może Pan/Pani wesprzeć projekt w pierwszym i drugim roku realizacji?

Pytanie dotyczące wsparcia projektu przez różne osoby, pokazuje, że biblioteka w swych działaniach może liczyć na pomoc wielu osób i organizacji. Partnerzy i uczestnicy bardzo chętnie wesprą bibliotekę podczas realizacji różnego rodzaju wydarzeń i uroczystości, zarówno merytorycznie, jak i uczestnictwem, zaangażowaniem, pomocą w organizacji. Ponadto oferują swój czas i umiejętności.

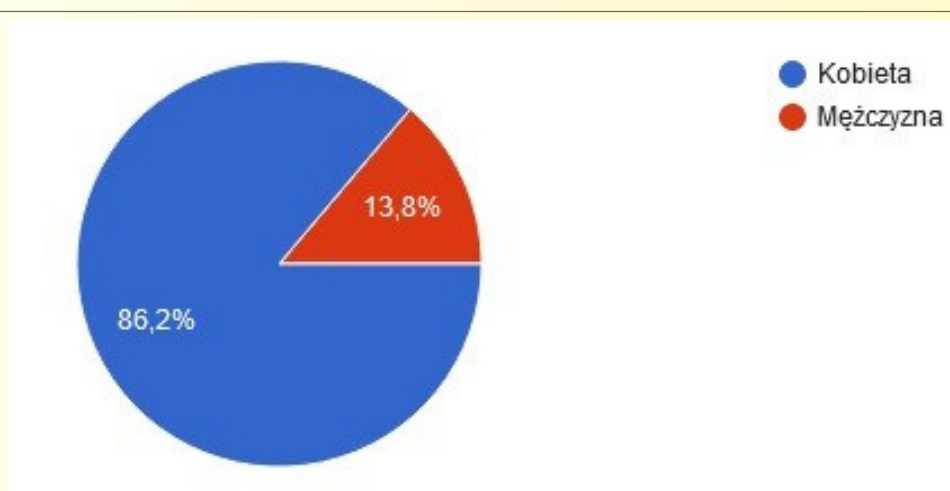
4. Wiek

Rys. nr 18. Oprac. własne

Jak wskazuje ankieta, wiek osób biorących udział w badaniu zaczyna się od 20 lat do 75 +. Są to osoby dorosłe, których wsparcie może znacząco wpłynąć na działania biblioteki.

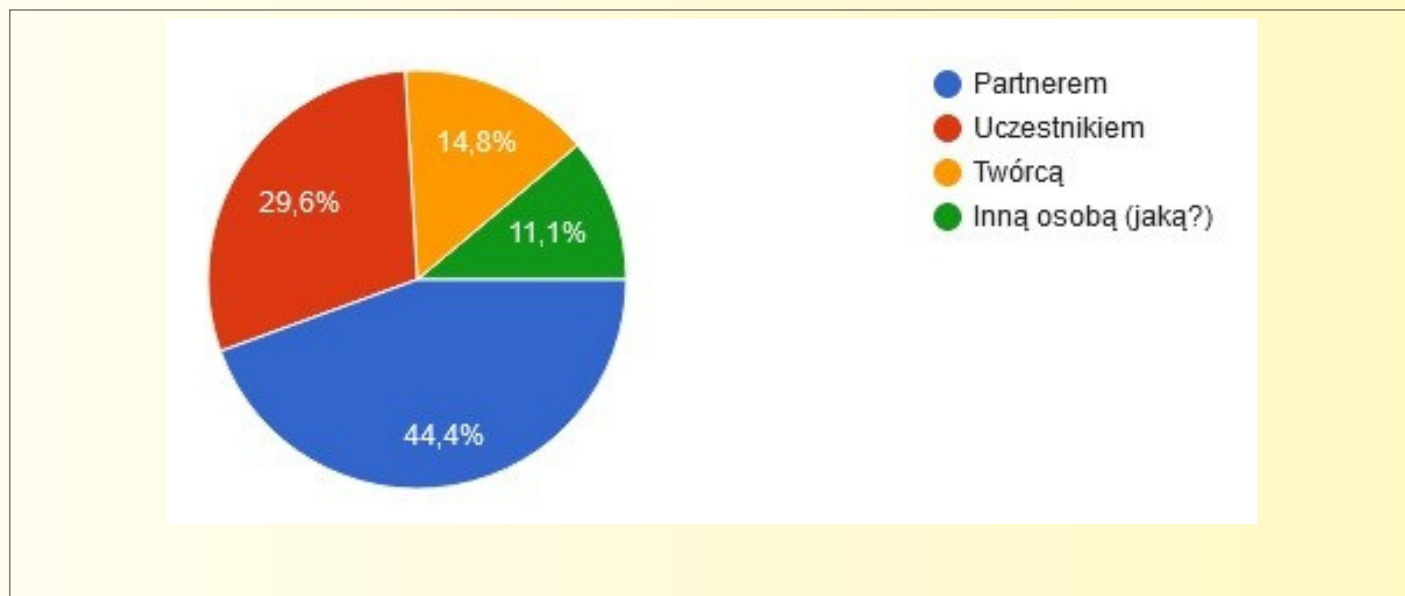
5. Płeć

Rys. nr 19. Oprac. własne

Zdecydowaną większość osób biorących udział w ankiecie, bo aż 86,2% stanowiły kobiety, natomiast mężczyźni 13,8%.

6. W projekcie "Nasza biblioteka - przygoda na każdej stronie" jest Pan/Pani: Partnerem; Uczestnikiem; Twórcą; Inną osobą (jaką?)

Rys. nr 20. Oprac. własne

44,4% ankietowanych biorących udział w badaniu podczas konferencji to partnerzy biblioteki, 29,6 % - uczestnicy, 14,8% - twórcy, a 11,1% inne osoby.

Wnioski

Podsumowując wyniki powyższej ankiety, wnioskujemy, że wszystkie osoby, które wzięły udział w badaniu to osoby dorosłe, w tym głównie kobiety. W swoich odpowiedziach respondenci zdecydowali, że integracja społeczeństwa lokalnego jest najważniejsza. Bardzo ważne według nich jest również tworzenie współpracy nie tylko z innymi bibliotekami, ale także z mieszkańcami, co na pewno pozwoli na zdobycie nowych doświadczeń oraz nabycie nowych umiejętności i pogłębienie wiedzy. Każde działanie zorganizowane przez bibliotekę zdecydowanie przyczyni się do integracji mieszkańców oraz do promocji i rozwoju kultury. Pozyskane informacje będą stanowić podstawę do dobrego planowania wszelakich wydarzeń kulturalnych przez bibliotekę tak, aby odpowiadały one potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców.

III. Ankieta III

Gminna Biblioteka Publiczna w Czerwinie podczas gminnej imprezy plenerowej przeprowadziła kolejną ankietę, która dotyczyła działalności biblioteki. Przeprowadzono ją wśród 46 uczestników wydarzenia. Przybliżyła ona pracownikom Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie w jakich działaniach biblioteki uczestniczyli, jakich zajęć brakuje jeszcze w ofercie biblioteki oraz kiedy mają czas na uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez bibliotekę.

1. W jakich działaniach organizowanych przez GBP w Czerwinie lub Filię w Piskach brałaś/eś udział w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Pytanie otwarte, w którym ankietowani mieli za zadanie wymienić działania organizowane przez bibliotekę w Czerwinie lub Filię w Piskach, w których brali udział w ciągu ostatnich 12 miesiącach. Odpowiedzi na to pytanie udzieliło 42 osoby, a najczęściej wymienianym wydarzeniem były Jarmarki Czerwińskie. Respondenci wspomnieli także o innych wydarzeniach, tj.: rajd rowerowy, Jarmark Wielkanocny, Jarmark Bożonarodzeniowy, wycieczki, warsztaty weekendowe, spotkania autorskie. Niewielka liczba ankietowanych, 7 osób, odpowiedziała, że nie brali udziału w żadnych wydarzeniach organizowanych przez bibliotekę.

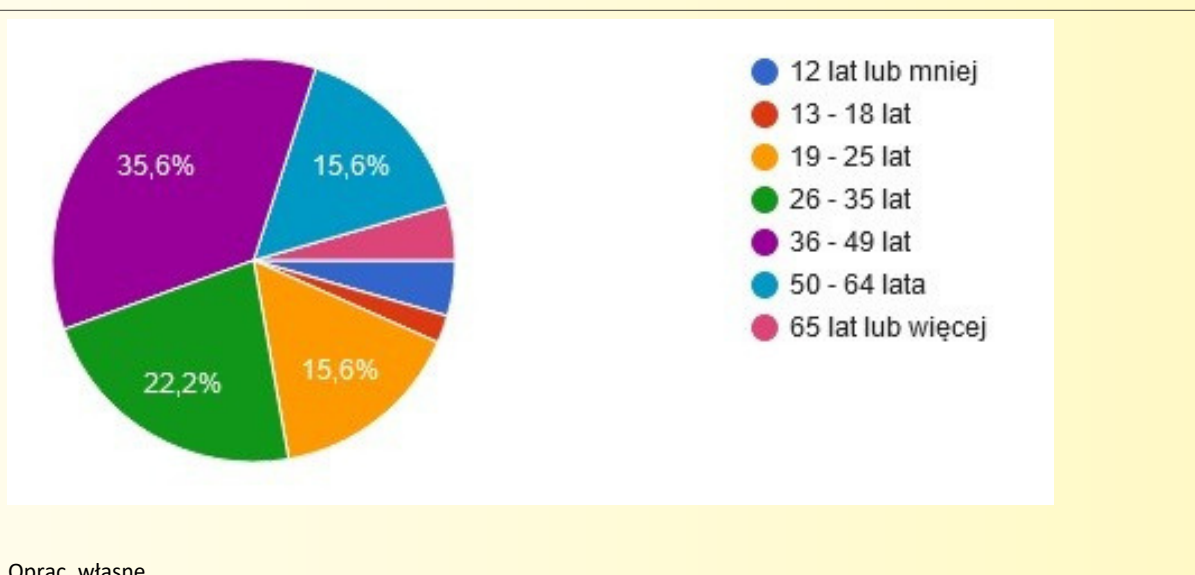
2. Jakich zajęć brakuje twoim zdaniem w ofercie biblioteki?

Kolejne pytanie otwarte dotyczące tego, jakich zajęć brakuje w ofercie biblioteki pokazało, jakie są oczekiwania użytkowników biblioteki dotyczące organizowanych wydarzeń. Na to pytanie odpowiedziało 32 respondentów. Ankieta pokazała, że chętnie wzięliby udział w wydarzeniach związanych z promowaniem nowych autorów lub dzieł literackich, nie tylko dla dorosłych, ale także dla dzieci. Według ankietowanych powinno być także więcej zajęć dla dorosłych, spotkań dla kobiet, wydarzeń dla graczy w planszówki, koncertów dla młodzieży, zajęć teatralnych dla dzieci, dni poezji, tematycznych zajęć z bohaterami książek, czy też konkursów i quizów wiedzy o książkach. Odpowiedzi na to pytanie stanowią bardzo ważny element dla pracowników biblioteki, gdyż dzięki takim informacjom mogą w jeszcze lepszy sposób dostosować ofertę biblioteki do oczekiwań użytkowników.

3. Kiedy zazwyczaj masz czas na uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych poza domem?

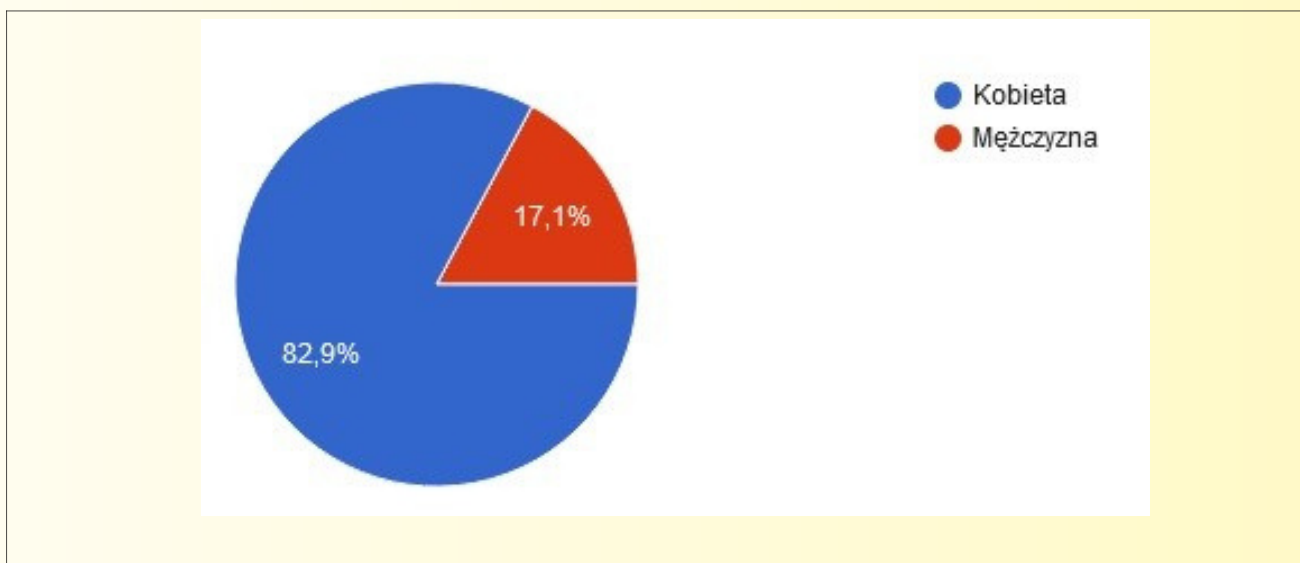
Spośród odpowiedzi 42 osób biorących udział w badaniu, większość na pytanie, kiedy mają czas na uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych poza domem, odpowiedziała, że weekend. Dla niektórych respondentów czas wolny od pracy lub czas po pracy jest czasem, kiedy mogą wziąć udział w wydarzeniach kulturalnych.

4. Wiek

Jak wskazuje wykres, zdecydowana większość osób biorących udział w badaniu to osoby dorosłe, w wieku od 19 do 64 lat.

5. Płeć

Zdecydowaną większość osób biorących udział w ankiecie, bo aż 82,9% stanowiły kobiety, natomiast mężczyźni 17,1%.

Wnioski

Podsumowując wyniki powyższej ankiety, wnioskujemy, że wszystkie osoby, które wzięły udział w badaniu to zdecydowanie osoby dorosłe, w tym głównie kobiety. Przeprowadzone badanie metodą ankiety pozwoliło poznać pomysły użytkowników biblioteki na dobrze dla nich spędzony czas. Odpowiedzi na trzecie pytanie pokazują, że osoby te zazwyczaj najwięcej czasu na udział w wydarzeniach mają w weekendy, w czasie wolnym po pracy lub podczas urlopu. Pozyskane podczas ankiety informacje zdecydowanie wpłyną na planowanie wydarzeń kulturalnych organizowanych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Czerwinie.

IV. Persona i mapa empatii

Persona oraz mapa empatii to narzędzie, które pozwala lepiej zrozumieć potrzeby, uczucia, motywacje i cele innych osób, z którymi firma współpracuje. Pomaga lepiej poznać odbiorców, którymi w przypadku bibliotek są czytelnicy oraz pozwala wypracować bardziej empatyczne i skuteczne strategie.

Gminna Biblioteka przeprowadziła badanie w formie „Persony i mapy empatii” wśród 35 uczniów szkoły podstawowej. Głównym bohaterem, czyli personą była biblioteka postrzegana jako osoba. Uczniowie nadali bibliotece nietuzinkowe nazwy, tj. Biblioteka Bibliotekarska czy Drewniak Piłowy. Jako cechy osobowości biblioteka określona została jako, miła, cicha i inteligentna. Jako jej potrzebę wymienili odpoczynek, książki i ludzi, natomiast bolączką jest zdecydowanie za mało miejsca. Na pytanie „Co myśli i czuje?” uczniowie odpowiedzieli, że: zmęczenie, radość, i że jest fajna. Dzięki pytaniu „Co słyszy?” dowiedzieliśmy się, że ptaki, hałas oraz to, że jest miła, mądra i spokojna, a „Co widzi”? - wszystko, multum książek oraz miłych ludzi. Natomiast pytanie „Co mówi i robi?” - porządki w bibliotece, układa książki, dziękuje za wypożyczenie książek.

Wnioski:

Użycie do badania persony i mapy empatii pomogło lepiej zrozumieć w jaki sposób biblioteka jest postrzegana przez czytelników, co ich interesuje i motywuje. Dla pracowników jest to także bardzo motywujące, kiedy nasza praca postrzegana jest pozytywnie.

V. Pytanie: Co byś zrobił/a, gdybyś przez jeden dzień był/a dyrektorem biblioteki?

W przypadku pytania, respondenci najczęściej zakupiliby nowe topowe książki, zbudowaliby nowy budynek biblioteki, stworzyliby "bibliotekę pod chmurką", stworzyliby nowe miejsce do spotkań, organizowaliby konkursy czytelnicze i nowe zajęcia, unowocześniliby bibliotekę, zakupiliby roboty i gry.

Wnioski:

Użycie pytania okazało się bardzo twórcze. W szybki i prosty sposób otrzymaliśmy informacje zwrotne, które znajdą swoje odzwierciedlenie przy planowaniu oferty edukacyjno – kulturalnej Gminnej Biblioteki Publicznej w Czerwinie.

REKOMENDACJE

1. Nadal należy prowadzić i pogłębiać badania oraz wykorzystywać różne narzędzia badawcze do badania potrzeb oraz potencjału kulturowego mieszkańców.
2. Szczególny nacisk należy położyć na tworzenie oferty dla dzieci, młodzież i seniorów, a pośrednio dla dorosłych, w tym rodziców w oparciu o zgłaszane potrzeby użytkowników.
3. Jak najczęściej wychodzić z ofertą na zewnątrz. Dobrym pomysłem na przyciągnięcie nie użytkowników jest wychodzenie z ofertą do szkół, żłóbka, przedszkola, Domu Dziennego Senior +, parafii, czy Kół Gospodyń Wiejskich.
4. Starania w celu zwiększenia przestrzeni do prowadzenia działań i uczynienia jej przyjazną dla użytkowników w różnym wieku (remont, pozyskanie pomieszczeń, budowa nowej biblioteki).
5. Kontynuacja działań, które przynoszą efekty w postaci nowych użytkowników: wyjazdy z biblioteką, zajęcia kreatywne, nocowanie w bibliotece, zajęcia robotyki, zakup nowości zgodnie z potrzebami, działania międzypokoleniowe.
6. Dbłość stałość oferty edukacyjno-kulturalnej i stabilizację finansową opartą o budżet Organizatora, przy jednoczesnym racjonalnym pozyskiwaniu środków zewnętrznych.
7. Sukcesywne doposażanie biblioteki w sprzęt multimedialny, tablety, czy roboty interaktywne.

8. Wykorzystanie potencjału użytkowników i angażowanie ich w wolontariat w bibliotece.

9. Rozszerzenie współpracy z instytucjami oraz organizacjami, budowanie partnerstw lokalnych i sieciowanie.

10. Kultywowanie i upowszechnianie lokalnej historii i regionalizmu w nowoczesnej formie.